

ALGEMEEN

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Dit Blad wordt des *Woensdags* en *Zaturdags* uitgegeven: 's GRAVENHAGE aan het *Bureau*, in de *Lange-Pooten*, N.º 169, bij den Boekverkooper van *Weelden*, op het *Spuil*, en *M. de Eyon*, in de *Spuistraat*; — AMSTERDAM, bij *M. Schooneveld* en *Zoon*: overigens bij de gewone Correspondenten.

Het abonnement geschiedt bij vooruitbetaling, wordt gerekend met den eersten dag der maand in te gaan, en voor niet minder dan drie maanden aangenomen.

Prijs voor drie maanden, 's Gravenhage f 2: 8:—
 vrachtfrij in de andere Steden van het Koninkrijk » 2: 14:—
 de Advertentien, elke regel *Brefier* » —: 4:—

N E D E R L A N D E N.

's Gravenhage, den 8 December.

In Madrid loopen thans zonderlinge geruchten sedert de aankomst van den laatsten courier uit Lissabon: de opperste Junta van Portugal zoude dat Rijk onder de bescherming van Spanje willen stellen; men wil zelfs dat er sterk gesproken wordt van eene volkomen vereeniging der beide landen. Dit laatste is echter misschien alleen gegrond op den wensch van vele verlichte Spanjaarden, dat zulk eene vereeniging tot stand konde komen, daar het wel slagen der Portugeesche omwenteling eene waarborg te meer voor de Spaansche zoude opleyeren. In zekere opzichten, is Portugal de voormuur van Spanje; indien het dezen Staat niet tot dekking en verdediging strekt, zoo legt het denzelven bloot op eene groote uitgestrektheid. De beide landen hebben dus dezelfde belangen; de schok welke de constitutie in Portugal zoude kunnen bekomen, zoude voor Spanje een verbode van groote zwaarigheden en verlegenheid zijn, van de zijde der vreemde en inlandsche vijanden der nieuwe instellingen. Men kan derhalve niet genoeg op zijne hoede zijn tegen de pogingen van den vreemden invloed, noch te vuriglijk wenschen dat Portugal's staatkundige verandering haar volkomen beslag zal bekomen. Wat er ook van deze geruchten of van de wenschen der Spanjaarden zijn moge, zeker is het dat Portugal zich thans in eene bedenkelijke crisis bevindt. Naar al wat men van dien kant verneemt, hebben enige dergenen welke eenen hoofdrol in die revolutie gespeeld hadden, zoo al niet de zaak der vrijheid verlaten, immers eene zonderlinge ongestadigheid in hunnen gang en rigting aan den dag gelegd; en de geheime bijeenkomsten welke plaats gehad hebben bij eenige der voornaamste leden van de Engelsche of Iersche etablissementen van koophandel, te Lissabon gevestigd, hebben eenen zeer merklijken invloed geoeffend. Men weet dat enige Portugeezen te Londen alles in het werk stellen om het Britsch ministerie tot eene openlijke tusschenkomst in de zaken van Portugal aan te zetten; bij Lord *Beresford* wordt ten sterkste aangehouden ten einde hij van zijne regering verkrijgen zoude om de beslissendste maatregelen ten opzichte van Portugal te nemen. Men weet ook dat een Britsch diplomaat, die sedert de Portugeesche revolutie Italië verlaten heeft, kwanswijs om bij het proces der Koningin tegenwoordig te zijn, zich met dat geding veel minder als met die revolutie bezig gehouden heeft. Alle deze omstandigheden te zamen genomen, kan men er, ten minsten bij gissing, uit afleiden, dat het voor Portugal misschien welhaast van belang zal zijn, om in nauwe betrekkingen met Spanje te treden, of zich nauwer aan dat land te sluiten.

— De Koninklijke familie van Spanje heeft, den 21 November, ten half vier ure des namiddags, hare intrede binnen Madrid gedaan. De weg langs welke Hunne Majesteiten aangekomen zijn, was bedekt van burgers, die bij deze gelegenheid hunne liefde voor hunnen Souverein op nieuw aan den dag wilden leggen. Het schoone weder zettede dezer plegtigheid niet weinig luister bij.

De aankomst des Konings werd met eene salvo van 101 kanonschoten verkondigd. De linie troepen

en de nationale militie, ten getale van omtrent vier duizend man, waren van buiten de poort St. Vincent, tot aan den voornaamsten ingang van het paleis, in twee rijen geschaard. De grootste stille heerschitte terwijl Z. M. en zijne doorluchtige familie dezen weg doorliepen; doch zoodra HH. MM., met Prinsen en Prinsesse, op de balcon verschenen waren om de troepen te zien defileren, verhief zich eene algemeene kreet: *leve de Constitutie! leve de Constitutionele Koning!*

De Generaal *Vigodet* heeft eene proclamatie aan het krijgsvolk gedaan; waarin hij hun roemt wegens hun edel gedrag gedurende de laatste gebeurtenissen. Den 20, is de Minister van Oorlog *Cajetano Valdés* te Madrid aangekomen. Door zich met de portefeuille van dat departement te belasten, heeft deze brave Officier eene nieuwe waarborg aan de vrienden der Constitutie gegeven. Hij is het die te Cadix de Constitutie liet afkondigen, den dag nadat dezelve door de Cortes gesanctionneerd was; en het was om de geestdrift die hij toen liet blijken; dat hij sedert eenige jaren in het Oostelijk gedeelte van Spanje verbannen werd. De Generaal *Riego*, wil men, dat benoemd is tot Kapitein-Generaal van *Arragon*.

De Commissie van wege de Cortes belast met de vervaardiging van het lijfstraffelijk wetboek; heeft van de *Vrienden der Menschheid*, te Parijs; een groot aantal boeken over de criminele wetgeving ontvingen. De heer *Benjamin Constant* heeft aan die Commissie, uit naam van het gemelde genootschap, geboden om met dezelve eene correspondentie te voeren, en haar al die mededeelingen te doen welke zij verlangen zoude; ten einde haar in staat te stellen, een goed lijfstraffelijk wetboek te maken, dat zelfs tot die trap van volmaaktheid gebracht zoude zijn, welke hetzelfde eenmaal voor geheel Europa geschikt zoude maken.

Men zegt dat de permanente Deputatie der Cortes den Koning zal verzoeken om een zestigtal personen, die verdacht worden van tegen het constitutioneel stelsel te handelen, van zich te verwijderen.

Eerlang zullen de nationale goederen verkocht worden; men verneemt dat zich reeds een aantal koopers opdoet. Daar deze goederen betaald moeten worden met papieren geld, hetwelk terstond daarna, volgens het decreet der Cortes, moet verbrand worden, zal deze maatregel gewis krachtiglijk medewerken om de massa van dat papier te verminderen.

— De Veldmaarschalk Graaf van *Bellegarde* is te Weenen terug gekomen van de reis welke hij naar Troppau gedaan had. Het oogmerk dier reis schijnt thans geen raadsel meer te zijn: men zegt dat deze achtingswaardige grijsaard de eervolle zending bekomen heeft, om zich naar Napels te begeven, ten einde zich van den staat der zaken in dat Rijk met eigen oogen te verzekeren en die berigten in te winnen, welke tot eene bijlegging der verschillen met het Weener Hof zouden kunnen leiden.

Men verzekert thans dat het Congres van Troppau op het punt staat van gesloten te worden, en dat onmiddellijk daarna een manifest in het licht zal verschijnen, welk het besluit der hooge Monarchen bekend zal maken. Intusschen loopt te Parijs liet ongerijnde bericht dat de Koning van Napels verzocht zal worden, om zich naar eene plaats buiten zijn

rijk te begeben, waar hij met de magtige Vorsten zoude kunnen confereren; en dat het niet voidoen aan deze uitnoodiging beschouwd zoude worden als een bewijs dat Z. M. niet vrij in zijne Staten was. Even als of de Koning van Napels meerder vrijheid zoude toonen, door op zulk eene onvoegzame dagvaarding te compareren; even als of de hedendaagsche geschiedenis hem niet geleerd had, dat het, in sommige omstandigheden, gevaarlijk kan zijn voor eenen Vorst, om zich buiten zijne Staten te begeben.

— *Mevrouw CATALANI is te Weenen aangekomen; en men zegt dat zij aldaar eenige maanden zal vertoeven.* Daar deze Philomele nooit een Congres overslaat, en het begin, midden en einde der diplomatische onderhandelingen even nauwkeurig weet te berekenen als eertijds *Lalande* eene eclips of de trekvogels de jaargetijden, zo kan men, dunkt ons, uit het bovenstaande berigt veiliglijk deze twee gevolgtrekkingen afleiden: 1.º dat de conferentien van Troppau een einde genomen hebben, althaus, dat aldaar nu niets meer te doen blijft, dan het opmaken van een provisioneel manifest, hetwelk men gerustelijk aan een Secretaris kan overlaten; en 2.º dat het nu zeker is er een tweede Congres, en wel te Weenen, plaats zal hebben: want wat zoude *Mevrouw Catalani* anders wel in Oostenrijks hoofdstad gaan doen? Zoude eene zangster, zoo als zij, op de *leudemain* van een Congres hare gewigtige talenten willen ten toon spreiden? Neen, er zal een tweede Congres plaats hebben, dat voor het eerste in geen opzigt zal behoeven onder te doen. Alzoo bestaat er dan ook in Europa eene *Congres-Meter*.

— Het zoogenaamde *Oppositie-Blad* van Weimar heeft, den 27 November, een buitengewoon Bijvoegsel gegeven, houdende het navolgende berigt:

» Uit eene *afkondiging* van het *Algemeen Bestuur* des Groot-Hertogdoms, gedagteekend 25 November, en welke ons op het oogenblik is ter hand gekomen, zien wij, dat op de herhaalde klagten van wege vreemde Gouvernemen ten tegen het *Oppositie-Blad* ingekomen, en bepaaldelijk op die van de kabinetten van Oostenrijk en Pruisen, onlangs tegen de n.º 240 en 241 van hetzelfde blad ingezonden, Z. K. H. de Groot-Hertog besloten heeft dat het *Oppositie-Blad* verboden zal zijn. Aan dit besluit gehoorzamende, berigten wij onzen geabonneerden, dat ons n.º 282 van gisteren het laatste is dat wij hun kunnen leveren.»

— De Koning van Frankrijk heeft de doodstraf, tegen *Gravier* en *Bouton* uitgesproken, genadiglijk veranderd in eene levenslange dwang-arbeid; de tentoonstelling en het brandmerk, met de verminderde straf verbonden, zijn hun kwijtgescholden.

De zaak van den Redacteur van het dagblad *Journal libre de l'Isère*, de heer *Laurent*, Advocaat, die benevens en Uitgever vervolgd was wegens een artikel in dat blad geplaatst, hetwelk de uitsluiting van den heer *Grégoire* als inconstitutioneel deed voorkomen, is, den 27 November, door het Hof van Assises te Grenoble beslist. De heer *Laurent*, zoo wel als de verantwoordelijke Uitgever, zijn beide onschuldig verklaard.

— De wijze waarop het Parlement onlangs geprogeerd is geworden en hetgeen bij die gelegenheid plaats heeft gehad, heeft zoo wel aan de Dagbladen van het Ministerie als aan die der *Oppositie*, stof gegeven tot aanmerkingen waarbij de twee partijen, elk van haren kant, zinspelen op het gedrag van *Cromwell*. De *Courrier* (Ministerieel) zegt: » Onze » *Whigs*, de zoogenaamde constitutionnelen, hebben » het masker afgeworpen en gisteren beproefd, de » dwingelandij van het *lange Parlement* te vernieuwen. » Toen de bode met de zwarte staf in de zaal van » het Lagerhuis gekomen is, om de boodschap van » den Lord-Kanselier uit te voeren, heeft de patriotische *Oppositie* geene moeite gespaard om, » door een ijsselijk geschreeuw, de stem van den bode » te verdooven. De wanorde was zoo groot, dat het » scheen als of men nog in de schoone dagen van den » ouden *Olivier* (*old Nay's days*) was; met dit onderscheid echter, dat men nu het geweld tot een » tegenovergestelde einde wilde gebruiken: men wilde » namelijk, den spreker noodzaken op zijnen stoel te » blijven.» De *Statesman* (een oppositie-blad) zegt van zijne zijde: » Het gebeurde van gisteren zoude » gedurende een jaar eene schied'rij kunnen opleveren, hetwelk *Cromwell* in het Parlement verbeeldde: » de prorogatie, zoo als de Ministers die thans be- » werkstelligd hebben, is een maatregel welke den » raadslieden van het Huis van *Brunswijk* » is, dan die van het Huis van *Brunswijk*.»

De *Morning-Chronicle*, de mogelijkheid der komst van de *Whigs* tot het Ministerie beschouwende, zegt

dat zij hiertoe alleen over te halen zoude zijn, ingeval zij vrijheid hadden het bestuur zoodanig in te rigten, dat zij aan hetzelfde de noodige kracht konden bijzetten en aan den Koning de liefde der Natie konden doen herwinnen. De grondbeginselen waaromtrent zij zich alvorens met Z. M. zouden willen verstaan, zijn: eene algemeene vermindering in de uitgaven; een onderzoek omtrent de misbruiken welke in het finantieel bestuur, in het commercieel stelsel, in de volksvertegenwoordiging en in de regterlijke magt ingeslopen zijn; de herstelling van de Roomschegezinden en andere secten (*dissenters*) in alle hunne Constitutionele regten; het besluit om nimmer de hand te leenen aan de ontwerpen van vreemde Vorsten tegen de inwendige hervormingen van onafhankelijke Natien; en eindelijk, dat er geene poging gedaan zoude worden om de Bill van straffen en boeten tegen de Koningin, onder welke gedaante ook, weder op te nemen, of eenige andere procederes tegen H. M. in te stellen.

Tot heden toe zijn er geene berigten uit Engeland, waarna men met eenigen grond besluiten kan, dat er eene verandering in het Ministerie, op dit oogenblik, voor handen zij.

Het is thans bewezen dat de correspondentie tusschen Lord *Beresford* en de regering van Portugal een verdichtsel is; daar er geene brieven gewisseld zijn en alles mondeling geschied is, door tusschenkomst van den Generaal *Campbell* en anderen.

M E N G E L W E R K.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad.

Alkmaar, den 17 November 1820.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Ik ben een weinig onbedreven en eenvoudig. Of schoon het mij niet geheel schemert, wilde ik uwe gedachte wel eens weten over sommige gebruiken in mijne stad, die ik, in mijn dom, beperkt begrip, noem misbruiken. Ik zal er een staaltje van geven.

Art. 133 van onze Grondwet zegt: *In alle steden worden ingevoerd kiezers-kollegien. Zij worden eenmaal in het jaar door de Regering bijeen geroepen, alleentijk tot het bedoelde einde om de raadplaatsen, in dien tusschentijd opengevallen, door bevoegde personen te vervullen.* Wil dit woord *bevoegd* beteekenen, dat men Lid van het kiezers-kollegie moet zijn, om het radicaal te hebben voor Lid van de Regering? en gekozen zijnde tot Lid van de Regering, kan men dan nog Lid van het kies-kollegie blijven? — Bij ons wordt dit zoodanig verstaan.

Wanneer men een lid uit het kiezers-kollegie, die niet wil stemmen voor den persoon die men gaarne tot lid van de Regering wenschte gekozen te hebben, in een oogenblik dat hij, door het gebruik van te veel spraakwater, niet geheel *compos mentis* is, daartoe tracht te permoveren, is dat niet indelicaat gehandeld? maar, hoe zoudt gij het noemen, wanneer men, om zeker van zijn stuk te zijn, dienzelfden man, omdat hij halsstarrig in zijn genomen besluit volhardt, op den dag dat hij, als kiezer, zijne functien moet gaan uitoefenen, wijs maakt dat hij ongesteld is, en hem een vomitief geeft, hetwelk hem verhindert naar de vergadering te gaan? Dit is onlangs alhier gebeurd: dan de mijn is verkeerd gesprongen.

In onze stedelijke Regering is een Lid die, als zoodanig, Heemraad is van het kollegie van de Hondsboschen tot Petten en onze Stad in dat kollegie vertegenwoordigt; hij is ook curator van de Latijnsche school alhier; als Auditeur-Militair van de provincie Noord-Holland, is hij verplicht om te Haarlem te wonen en woont ook aldaar: deze man behoudt alle zijne voorschrevene relatien alhier. Kan er dat door, dan kan men ook alles schikken. Wel is waar, hij heeft zijn zoogenaamd domicilium te Alkmaar, betaalt personeel en mobiliair, en zijn bordje als advocaat staat op de deur van hem die zijn post als Auditeur-Militair alhier waarneemt; dat is te zeggen, niet voor zijne rekening, maar als *Adjunct-Auditeur Militair der provincie*, en wordt uit 's Lands kas (of schoon hij ook Percepteur der Directe Belastingen is) en dus in twee betrekkingen, gesalarieerd.

SIMON de eenvoudige; VERIDICUS.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Een vereerer van den Godsdienst zijnde, heb ik en ieder die eveneens met mij denkt, er belang bij, dat ook onze geestelijke leidslieden die achting genieten, zonder welke zij nooit met vrucht in 's IJcercn Wijngaard kunnen arbeiden. Die achting wordt hun ook betoond, omdat zij, vrij algemeen, er de billijkste aanspraak op hebben. Dan, bij gebrek van eene goede verordening op de benoeming der Predikanten, worden deze wel eens in de verzoeking gebragt, om voordeel te verkiezen boven hetgene zij verschuldigd zijn aan de leer die zij prediken, aan eene goede gemeente en aan hunne eigene waardigheid; en hierdoor lijdt dan de achting, waarvan ik sprak, ook schade. Ten voorbeelde strekke het navolgende geval.

In zekere Stad, werd onlangs eenen Predikant beroepen, op een tractement van f 1800 's jaars, met toezegging van nog vijf en twintig guldens voor elk zijner kinderen; zoo als meermalen geschiedt om de geestelijken te gemoet te komen in de lasten van een talrijk huisgezin. Het antwoord van den beroepen Leeraar blijft lang weg; men verneemt eindelijk, dat de Gemeente waarbij hij staat, hem dezelfde conditien heeft geboden, mits hij blijven wilde. Daarop wordt hem van de Kerk, die om een Predikant verlegen is, nog f 300, boven het eerste bod, voor huishuur, gepresenteerd; en dit doet hem besluiten om zijne oude Gemeente vaarwel te zeggen, en het beroep aan te nemen. Thans heeft hij het Herders-amt bij zijne nieuwe kudde reeds aanvaard.

Ik weet het, Mijnheer, Predikanten zijn menschen zoo als anderen; er moet voor hun bevordering zijn, even als voor wereldlijke Ambtenaren; maar die bevordering meest niet op zulk eene onkiesche wijze gezocht worden als nu hier het geval is geweest, en maar al te vaak plaats kan hebben, wanneer geene wet dit verhindert.

Het ware dus te wenschen, dat er door een goed reglement voorzien werd in de benoeming der Hervormde Leeraren, zoodanig dat geen hunner die reeds bij eene Gemeente stond, een ander beroep mogt aannemen, zonder toestemming van den Minister van den Eeredienst of andere hooge Kerkelijke Magt, die tevens zorg zoude dragen, dat de Gemeenten nooit in de noodzakelijkheid waren om aan eenen nieuwen Leeraar iets meerder te geven dan zijn voorganger genoten had; behoudens de vrijheid om hem, in het vervolg voor betoonden ijver te beloonen of in dringende omstandigheden te gemoet te komen. — Liefdelooze en bekrompene zielen mogen eene kreet tegen mij opheffen; ik ben de zuiverheid mijner bedoelingen, in het bekend maken van het bovenstaande geval, volkomen bewust. Ik heb mij bepaald bij het aantoonen van het ongemak uit het gebrek van eene goede verordening ontspruitende, en ben nog verre beneden *Paulus* gebleven, die *Petrus*, in het openbaar, zijne verkeerde handelwijze verweet.

J.

De Toekomst.

Zal de Oostenrijksche armée in het Napelsche vallen? Zal Engeland zich met Portugal bemoeijen? Zal Spanje den constitutionelen loopbaan voleinden? Welke zullen de gevolgen zijn van het regtsgeeding tegen de Koningin van Engeland? Het zij ons vergund bij deze vragen een oogenblik stil te staan.

De drie eersten zijn, hoogst waarschijnlijk, te Tropau reeds beslist. Naar het ons voorkomt, waarborgt het karakter van Keizer *Alexander* de vrijheid der Beide Sicilien. De Koning van Pruissen, die zelf een vertegenwoordigend stelsel aan zijn volk beloofd heeft en gewis zijn woord zal houden, zoo ras de omstandigheden het toelaten, kan niet geacht worden zijnen hoogen Russischen Bondgenoot te zijn afgevallen. Engeland en Frankrijk hebben blijkbaar met Oostenrijk in deze een tegenstrijdig belang. De *Weener Beobachter* blijft dus, gelijk men zegt, in het hemd staan: want, dat de Prins van *Mettelnich* al het raaskallen van zijnen secretaris zoude beëmen, mag men, van eenen man van die talenten en in dien hoogen stand geplaatst, niet onderstellen. Het *pestachtige* van de vertegenwoordigende lucht moge van invloed zijn op de harsenen van den heer *Pielat*; maar staatsmannen, als de Prins van *Mettelnich*, die welen wat er omgaat in Frankrijk, Engeland, Beieren, Wurtemberg en bij ons, daar die lucht waait, kunnen daarvoor niet bevreesd zijn.

Zoo Engeland den geweldigen inval in het Napel-

sche heeft afgekeurd, kunnen deszelfs Ministers in Portugal niet vernietigen, hetgeen zij in Italie laten doorgaan. Het is waar, dat men ten aanzien van personen, in verheven stand geplaatst, niet altijd het zelfde besluit kan opmaken, als men omtrent gewone menschen, in het burgerlijke leven, zoude doen. De eersten zien, misschien, somtijds, de zaken uit een geheel ander oogpunt, dan de anderen. Toen, bij voorbeeld, de Engelschen onze schepen namen voor de oorlogsverklaring, moest zulks wellicht eerder gehouden worden voor eene vaderlijke waarschuwing, dan voor eene opzettelijke schending van het regt der volken. Dan, wanneer Engeland in Portugal deed, hetgeen Oostenrijk ten opzichte van Napels ontworpen en ook door Engelschen invloed mag gekeerd zijn, zou het kabinet van Weenen natuurlijk het hoofd opsteken; en welken hoogen graad van diplomatie men ook aan het Britsch ministerie moge toekennen, er zou weinig kans zijn zulk eene in het oog loopende tegenstrijdigheid goed te maken.

Ten aanzien van Spanje, is de toestemmende beantwoording aan nog minder zwaarigheden onderhevig, nu Rusland en de meeste andere Mogendheden de aldaar gevestigde orde van zaken hebben erkend. Alleen de binnenlandsche tegenstand moge den schroomvalligen nog eenige ongerustheid baren; maar het bedaarde en manmoedige gedrag der vrienden van de constitutie, bij de laatste woelingen aan den dag gelegd, waarborgt genoegzaam het toekomstige; te meer, daar men de nietigheid der middelen van de rustverstoorders en de geestkracht van de constitutionelen heeft leeren kennen.

De beantwoording der laatste vraag is, voorzeker, de moeilijkste. Zoo men alleen de *Kistiaansche* berigten raadpleegt, doorgaans geput uit het ministerieel Dagblad, den Franschen *Courier* (van Londen); zou men in het denkbeeld kunnen komen, dat de Koningin geenen aanhang hebbe, dan onder het laagste graauw; maar wanneer men uit andere bronnen put, de *Times*, de *Morning-Chronicle*, enz., enz., wordt men ras ontwaard, dat de tegenstand tegen het Ministerie zoo krachtig is, als immer bij eene vorige gelegenheid. De zaak kan niet langer in zulk eenen onzekeren staat blijven: de Koningin zal als zoodanig openlijk erkend, en haar de eer bewezen worden, aan die waardigheid verbonden, en dan kan het Ministerie niet blijven staan: of de Koningin, voor schuldig gehouden zijnde, schoon hare veroordeeling gelijk staat met eene volkomene overwinning, zal moeten zwichten voor de magt harer vijanden; en dan is het Ministerie gered. Ja, maar wanneer? — als het Engelsche volk die vernedering der Koningin verdraagt! Dit kan voor en tegengesproken worden, naar mate men gezind is: maar zoo veel mag men onzen landgenooten onder het oog brengen, die bij de Engelsche fondsen belang hebben, dat met den tegenwoordigen koers, en vooral met de tegenwoordige gesteldheid van den wissel, het allezius geraden schijnt om *af te zetten*. Welke der partijen ook den boventoon moge slaan, het publiek krediet kan niet winnen bij de woelingen, welke wij voor oogen hebben; en, in allen gevalle, onze eigene fondsen bieden grootere voordeelen aan.

GEBREKEN IN DE GRONDWET.

Hoe verstandig en gematigd de Spaansche Cortes zich ook na de herborene vrijheid gedragen, is er nochtans eene bepaling door dezelve vastgesteld, die, ofschoon uit eene zuivere liefde tot onafhankelijkheid, en om de heiligste regten te bewaren, voortgekomen, het zaad heeft uitgestrooid voor volgende schokken en geweldige omkeeringen. Ik bedoel de wet, waarbij die welke slechts eene verandering in de constitutie *voordraagt*, schuldig wordt verklaard. Is het toch waar, gelijk het niet te ontkennen is, dat de menschen in deugd, verlichting en volmaaktheid voortgaan, zoo moet daar ook uit volgen, dat alle menschelijke inrigtingen voor verbetering vatbaar zijn. De voortgang van den menschelijken geest, en de inrigtingen of vormen, waarin hij leeft, zijn ten naauwsten vereenigd. Ontwikkelt zich eerstgemelde, zoo wijzigen zich de laatsten naar die ontwikkeling. Dus zou, b. v., het tegenwoordige geslacht zich onmogelijk onder de slaafsche en ijzeren banden van het Leenstelsel kunnen krommen. Dwaas en onvoorzigtig is het derhalve, zoo een volk muren en dammen daartegen opwerpt. Want in een gegeven tijdsverloop tot een hooger trap van verlichting, kennis en volkomenheid opgeklimmen, zal het zich ongetwijfeld moeten

beklagen, den weg te hebben afgesneden, om bestaande inrigtingen, misbruiken en verkeerdheden den bodem in te slaan of te zuiveren. Ware er voor ieder geval *à priori*, of in eenigen leeftijd, een eenige maatstaf, eene juiste, ware toetsteen van het volmaakte in deze wereld te ontdekken; niets zou wenschelijker zijn, dan zich daaraan te houden, daarmede alles te vergelijken, en alle onze pogingen aan te wenden, om in overeenstemming met hetzelfde te komen. Maar de begrippen, omtrent dien maatstaf, omtrent het goede, ware en volkomene, zijn, in vele opzichten, tot heden toe, bijna zoo uit een loopende en onderscheiden geweest, als er volken bestaan hebben. Menig tijdperk heeft toch niet zelden omvergestoten en verworpen, wat een ander had opgerigt; en in ieder tijdkring hebben de rustelooze pogingen steeds gestrekt, de erkende gebreken te verbeteren, of door eene bittere ondervinding te leur gesteld, een denkbeeldig goed natestreven en werkelijk te bereiken. Dit denkbeeldige is de weerschijn van het goddelijke, de schemering van het licht, dat de mensch in de verte ziet doorbreken; dat nu eens heviger, dan eens duidelijker, doch ook flauwer tot hem alstraalt, maar nimmer geheel ophoudt zijne hoop en geloof op te beuren, en hem van de toekomst de vervulling zijner wenschen te doen verwachten. Zoo zeker nu de Godheid de voor ons denkbaarste hoedanigheden in de volstrektste en volkomenste mate bezit, zoo zeker bij het hoogste wezen, dus in het Goddelijke, de eenige maatstaf van al het zedelijke bestaat, — zoo zeker bestaat er ook wel een volstrekt goed, eene eenige deugd, volmaaktheid en waarheid; maar des menschen beperkte vermogens en inzichten is het te wijten, dat bijna alle geslachten daarover hebben getwist, en in vele opzichten in het onzekere zijn gebleven. Doch nu even daarom is het eene zoo groote dwaasheid, zich den weg tot verbetering af te sluiten, het voor eene misdaad te verklaren van ondervinding en kennis gebruik te maken, en zich zelve in te veroordeelen, om, dikweil in weerwil eener betere overtuiging, in schande en slaafsche verkleefdheid aan het oude en gebrekkige te leven. —

Ofschoon ik anders niet behoort tot die bewonderaars onzer Grondwet, welke er niets dan *liberalisme* in meenen te zien, doe ik nogtans hulde aan de verstandige bepaling in dezelve, dat zij op eene grondwettige wijze kan worden veranderd en gewijzigd. Nu staat zij aan den invloed van het licht en der waarheid bloot, en met regt mag men dus hopen, dat het gebrekkige aliens en van lieverlede in deze smeltkroes zal gelouterd worden, in stede van door geweld en gevaarlijke kracht in het einde daartoe gebragt te worden. Er zijn nogtans bepalingen in de zelve te vinden, die uit haren aard strekken schokken te weeg te brengen, die, om mij zoo uit te drukken, door te puntige zijden of te ruwe vormen, de aanraking der onderscheiden deelen hard, aanstootelijk en geweldig maken. Alles wat dezen aard in zich heeft, draagt de kiemen van verwijdering en verbittering in zich, en krijgt dus door de natuur, die alles tot harmonie en zachte accoorden tracht terug te brengen, van zelve eene strekking, om zich te ontbinden en naar hare wetten te voegen. Zonder nu van meer bepalingen in de Grondwet te spreken, wil ik alleen omtrent de twee takken van wetgeving, de beide Kamers, het volgende aanmerken, als van oordeel, dat dezelve de bovengemelde eigenschappen in vele opzichten in zich bevatten.

(Het slot in het volgend nummer.)

CORRESPONDENTIE.

De kwestien, door *J. door vragen wordt men wijs*, gesteld, schijnen niet, in de eerste plaats, aan het publiek gedaan of door hetzelfde beantwoord te moeten worden. De competente magt zal er, hopen wij, eene voldoende oplossing van geven.

De dichtregels van den Groninger zwaan, *Judas Kelderrot*, kunnen in ons Blad niet opgenomen worden, hoe gaarne wij ook de klagten van onze onvrjige landgenooten op de grenzen eene plaats vergunnen.

De brief van *Pro Justitia*, zich over het afpersen van Nieuwejaars footjes door de *Dienders* te Amsterdam beklagende, zal niet geplaatst worden, daar wij dit misbruik reeds aan het licht gebragt hebben, en het nu aan de Regering dier stad ligt er een einde aan te maken, of aan de inwoonders, om er zich tegen te verzetten, hetzij door eendragtelijke en eerbiedige

vertogen aan de Burgervaders, hetzij door eene moedige en standvastige weigering. Zoude het dan in de wereldberoemde Stad zoo ver gekomen zijn, dat men zijne eenige toevlugt moet nemen tot het middel van eene ongeteekende klage in een Nieuwsblad, om eene belasting te doen ophouden die niet op wetten of reglementen steunt, en dus eene knevelarij genoemd moet worden, immers ten opzichte van huu welke dezelve niet vrijwillig betalen? Amsterdammers! Parijs en Londen zien op u — en lagchen u wat uit. O foei!

De reden door *Willem Iedemaat* gegeven van het gene waarover zijn broeder *Jan* (in ons N.º 95) klaagt, houden wij voor eene bittere beschimping. Neen, het is niet uit *Regt door Zee* geschreven, dat de Amsterdamsche Leeraren niet behoorlijk verzorgd en bezoldigd zijn, en dus ook op hun het spreekwoord *geen geld, geen Zwitser*, toegepast moet worden. Gaarne zullen wij iets beters op dit onderwerp plaatsen: nog aangenamer zal het ons zijn te vernemen dat het kwaad opgehouden heeft.

Spangnoet zal het antwoord op zijne missieve vinden in de *Proeve over eenen Nieuws-meter*, in ons N.º 96 van 29 November voorkomende.

De brief van *S. S.* uit Amsterdam, beginnende met de woorden: *Nu kan het er niet langer door!* kan niet geplaatst worden. Die van *Jurrien Pothoff tot Blik*, zal eerstdaags het licht zien.

ADVERTENTIE N.

Te koop, een fraaije, zeer duidelijk sprekende PAPER-GAAT, oud vier jaren, van *Carago* komende. Te bevragen aan het Bureau dezer Courant.

KONINKLIJKE LITHOGRAPHIE.

De Oudergeteekende heeft de eer het geëerd Publiek bekend te maken, dat hij wederom is voorzien van eene Collectie van nieuw geïnventeerde Lithographische TEEKENINGEN, als Italiaansche, Zwitsersche en Fransche, van BOURGEOIS; Caricaturen, Studien van Paarden, Boomen en Bouquettes, van C. EN H. VERNET, BELLANGE, VALFLARD, JACQUEMAIN, BAGLER D'ALBE, enz. enz., en dat dezelve bij hem tot zeer matige prijzen te bekomen zijn.

's Gravenhage, den 8 December 1820.

Lange - Pooten N.º 458

D. ABRAHAMS.

C. B. ARNHOOT, Mode - winkelier, in de *Hoogstraat* Lett. E, N.º 557, te 's Hage, heeft de eer de Dames dezer Stad en in de provincien bekend te maken, dat zij uit *Parijs* een fraai assortiment nieuwe MODE GOEDEREN heeft ontvangen; zoo als half gekleede Hoeden en voor de wandeling, Toques; Mutsen; Bloemen voor randen van juponnen en voor het kapsel. Alles naar den nieuwsten smaak en ten civielsten prijs.

Maakt ook Spaansche en Russische petissen, van alle zijden stoffen en fluweel.

J. HENDRIKSEN, Boekverkooper te *Rotterdam*, geeft uit: *Hoognoedige gronden der Landrijkskunde*, verdeeld in 26 lessen door P. SAZERAC, met 5 kaartjes à 11 stuivers, zonder kaartjes à 6 stuivers.

NB. Men gelieve wel op te letten de naam van P. SAZERAC en tiende druk op den Titel moet staan, alzoo men door *beatzucht* aangedreven, een geheel ander Werkje den Menschen in handen stopt, met voorgeven dat, dat de verbeterde druk is. De nuttigheid van het gebruik van dit Werkje (dat tot heden naar de NIEUWSTE VERDEELING der landen verbeterd is) bewijst genoeg dat in korte jaren, de tiende druk er het licht van ziet.

S. DE GREBBER, Libraire, dans le Kalver-straat, N.º 166, à *Amsterdam*, ayant fait l'acquisition du reste des exemplaires de l'ACADEMIE UNIVERSELLE DES JEUX, 3 vol. in-8vo, avec Figures, les offre à raison de f 2 - 18 - : au lieu de f 4 - 10 - : Cet ouvrage contient des Instructions faciles pour apprendre à jouer les principaux jeux de Cartes, tels que l'Homme, Quadrille, Piquet, Boston, Commerce, Vingt-un à la Pête, etc., ainsi que ceux du Billard, du Domino, des Echecs et plusieurs autres jeux tant d'adresse que de hasard, avec leurs règles et termes ordinaires.

SCHIEDAM, den 6 December.

Genever, de 30 Virtels, zonder Fust 6½ ℔

Amsterdamsche Proef 7¾

Zonder de Belasting.